

הבטחת רבינו,
מי שישתדל
בהדפסת
ספריו יהיה
לו המזכיר
למחזיק

הארי ההי פנינים נפלאים מתורתו של המהרש"א זינץ

הגאון הפי אריה לייב צינץ זי"ע מפלאצק
גיליון שכ"ו, פרשת בלק תשפ"ה

מכון להוצאה חרשה ומפוזרת
של ספרי מהרש"א זינץ זי"ע

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org

ולצחוק, ולכן חרה בה אפו.
השיבה לו האתון: "הלא אנכי אֶתְנֶךָ אֲשֶׁר רָכַבְתָּ עָלַי מְעוֹדֶךָ" - ולא
יתכן איפוא שהניי אדם מקולל, שכן ידוע כי אין בכוחה של קללה להפוך
אדם לבהמה יותר משבע שנים, ואילו אתה כבר רוכב עלי הרבה יותר
משבע שנים...

מלא העומר

לעתיד לבוא רק עם ישראל יזכו לאכול עם ה'

פי מראש צרים אֶרְאֶנוּ וּמַגְבְּעוֹת אֲשׁוּרֵנוּ הֵן עִם לְבָדֶךָ יִשְׁכֵּן וּבְגוֹיִם לֹא
יִתְחַשֵּׁב (כג, ט).

במדרש (ילקוט שמעוני תורה, תשסח), הביאו משל למלך שזימן
לפניו כמה וכמה בעלי אומניות. עשו אלו במלאכתם ובאמצע הפסיקו,
והתיישבו לאכול. ביניהם נוכח היה בן המלך, וכדי שלא תהא דעתו
עגומה עליו שאלו אוכלים והוא לו, הורה המלך שאף בנו יישב ויאכל
עם אותם אומנים. לימים סיימו מלאכתם והלכו מבית המלך. שאל בן
המלך את מחנכו, "ועם מי אוכל מעתה?" והפדוג השיב לו כי מעתה
יאכל עם אביו המלך בכבודו ובעצמו. והנמשל לעם ישראל, שבהיותם
בגלות הרי הם נזקקים לאכול עם בעלי האומניות - הם העמים, אך
לעתיד לבוא יאכלו הם לבדם עם מלכו של עולם הוא הקב"ה. והוא
שנאמר (במדבר כג, ט), "הן עם לבדד ישכון".

והוא שאמר דוד המלך (תהלים ד, ח-ט), "נִתְתָּה שְׁמִיחָה בְּלִבִּי מִעַתָּה
דָּגְנָם וְתִירוֹשָׁם" של העמים בינם אני יושב כיום - "רְבִי". שכן כיון שכיום
אני אוכל עמיהם הרי כאשר מתברך השפע שעליהם, נמצא שגם אני
מתברך. אמנם "בְּשָׁלוֹם יִחְדּוּ אֲשֶׁכְּבָהּ וְאִישׁוֹן" - שכיבה ושינה מרמזים
על הגלות, ואף שאני אוכל אז עם הגויים, עדיין אני בשלום ולא בצער,
משום שידוע אני שלעתיד לבוא לְבָדֶךָ לְבָטַח תוֹשִׁיבֵנִי שהרי רק ישראל
יזכו אז לאכול עם הקב"ה ולקבל את רוב טובו היישר מידו הרחבה
והמלאה.

קומץ המנחה - פרשת מטות

מדוע הזכיר בלק את כוחו של בלעם לברך

פי יִדְעָתִי אֵת אֲשֶׁר תִּבְרַךְ מִבְּרַךְ וְאֲשֶׁר תֵּאָר יוֹאֵר (כב, ו).
מדוע הזכיר בלק את כוחו של בלעם לברך, והרי כל רצונו היה שבלעם
יקלל את ישראל, ודי היה שיאמר "כִּי יִדְעָתִי אֵת אֲשֶׁר תֵּאָר יוֹאֵר".
אלא שכתב הוזה"ק (דף ריא). שכל הרוצה להזיק לזולת בעין הרע,
צריך תחילה לשבח ולהוקיר את הדבר שרוצה להזיקו ולומר כמה נאה
וטוב הוא, כדי שעין הרע תוכל לשלוט בו.
והנה ידע בלק שבלעם מכיר ויודע מעלתם של ישראל, ולכן אמר לו
"כִּי יִדְעָתִי אֵת אֲשֶׁר תִּבְרַךְ" - היינו כאשר תשבח את מי שהוא "מְבָרֵךְ",
אזי תוכל להזיקו עד כי "וְאֲשֶׁר תֵּאָר יוֹאֵר".

מלא העומר

מפני שנעשה חיגר הוצרך למקל

וַיֵּךְ אֶת הָאֶתָּוֶן בַּמֶּקֶל (כב, כז).
בדרך צחות יש לפרש, כי לאחר שנעשה בלעם חיגר על ידי שנלחצה
רגלו ע"י האתון - "וַתִּלְחֹץ אֶת רַגְלָא בְּלָעַם אֶל הָקִיר" (פסוק כה) - זקוק
היה למקל.
רמז לכך יש בדברי האתון: "כִּי הִקִּיתִנִּי זֶה שְׁלֹשׁ רָגְלִים" כמאמר חז"ל
(שבת קנב, א): "טבא תרי מתלת"ן "טובים שתי הרגלים של ימי בחרות
משלש של זקנה, שצריך משענת עם רגליו - (רש"י)".

מלא העומר

הוכיחה לו שאינה בן אדם שנהפך לאתון

כִּי הִתְעַלְלָתָּ בִּי וְגו' הֲלוֹא אֲנִי אֶתְנֶךָ אֲשֶׁר רָכַבְתָּ עָלַי מְעוֹדֶךָ וְגו' (כב, כט).
תחילה לא היתה בעיני בלעם אלא אתון חסרת דעת ולכן לא הרגיש
עצמו נעלב, אבל עכשיו משפתחה פיה לדבר, היה בלעם סבור כי אינה
אלא אדם שנתקלל והפך לאתון, ובמתכוין הרידי משימה אותו ללעג

על דרך הדרוש

מי שאינו קונה מאומה - אינו מקבל מתנות

מעט משלו. הלכה החברה והביאה אף היא קנקן ריק. שאלה המוזג:
"כמה תרצי?" השיבה: "רק את התוספת הנתנת בחנם".
צחק המוזג ואמר: "מי שקונה מדת שחר מקבל מעט בחנם, אבל מי
שאינו קונה מאומה - אינו מקבל מתנות". וכן בענייננו, זכות אבות היא
מתנה, חסד מיוחד, ומתנה זו נתנת רק לאלו שצוברים זכויות במעשיהם.
כאותה תוספת שהמוזג מעניק לקונים.
ובזה הוא מסביר את הסדר שבהגדה של פסח "שלשה אבות שני
לוחות הברית אחד אלקינו" כלומר רק לנו עומדת זכותם של שלשה
אבות, ומדוע משום שאנו שומרים על שני לוחות הברית ומאמינים
באחד אלקינו שבשמים ובארץ.

ברכת השיר

כִּי מֵרֵאשׁ צָרִים אֶרְאֶנוּ וּמַגְבְּעוֹת אֲשׁוּרֵנוּ (כג, ט).
וברש"י אני מסתכל בראשיתם, ובתחילת שרשיהם ואני רואה אותם
מיוסדים וחזקים כצורים וגבעות הללו על ידי אבות ואמהות.
ושואל רבינו המהרש"א זצ"ל: לכאורה, לא רק לעם ישראל קיימת
ועומדת זכות אבות, אברהם אבינו היה גם אביהם של ישמעאל ושל
בני קטורה, ולבני עשיו עומדת זכותם של אברהם ויצחק, אם כן מדוע
זכותם עומדת רק לנו?
ומפרש זאת במשל: דרך מוזגי השכר שכאשר מביאים אליהם כלי
ומבקשים שימזגו מדת שחר מן החבית, הרי הם ממלאים את המדה
ומוזגים ממנה לקנקן. ולאחר מכן מוסיפים עוד מעט, בחנם.
פעם שלח אדם את בתו וקנקן בידה לקנות מדת שחר מן החבית,
נלוותה אליה חברתה וראתה שהמוזג נותן את המדה ומוסיף עליה

רשימת ספרי המחבר שיצאו לאור על ידי המכון

ניתן להזמין חינם את ספרי רבנו לבתי מדרש וישיבות

אילת אהבים - ד' כרכים
על מסכת כתובות

אזל מהמלאי

יעלת חן - ב' כרכים
על מסכת כתובות

אזל מהמלאי

מעייני החכמה - ג' כרכים
על מסכת בבא מציעא

גרש ירחים - ג' כרכים
על מסכת גיטין

אזל מהמלאי

מגן האלף ומקור חיים
ב"כ על שו"ע הלכות פסח

טיב קידושין - ב' כרכים
על שו"ע הלכות קידושין

מלא העומר - ב' כרכים
על התורה

מלא העומר
חמש מגילות

תהלים
עם פניני מהרא"ל

מסכת אבות
עם ליקוטי ופניני מהרא"ל

פני אריה - ג' כרכים
על הש"ס

גט מקושר - ב' כרכים
על הלכות גיטין

אזל מהמלאי

מקצוע בתורה - ג' כרכים
על שו"ע הלכות הלוואה

אזל מהמלאי

חידושי מהרא"ל - ב"כ
על שו"ע הלכות ריבית

אזל מהמלאי

יין המשמח
על שו"ע הלכות יין נסך

הגדה של פסח
עם פירוש ברכת השיר

לפרטים בטל': 08-8648989

פניני ישועות

ישועה בדרך לישועה נוספת...

במצבו הנפשי של הבחור הייתה כמעט בלתי נתפסת. "לא יאומן כי יסופר!". הוא, שוודאי חווה "צער" ו"אכזבה" ממושכים, ואולי אף "יאוש" ו"תסכול", החל לחוש הקלה ושיפור עצום בתחושותיו הפנימיות. "הרופא בישר על שינוי לטובה", וכל המשפחה מסביב חשה ומרגישה את השינוי המבורך שחל בו. מפלס הלחץ ירד, והאוויר בבית הפך נעים ורגוע יותר, "כאילו יד נעלמה נטלה" את הקושי. כולם מרגישים כי הצדיק החל לפעול בעבורו, וכי זוהי מעין הקדמה לישועה הגדולה שתבוא. אכן, "הבטחת הצדיק לעולם תעמוד ונראה בה ניסים וישועות תמיד". אנו תקווה שנוכל לבשר בקרוב ממש על מציאת זיווגו בסייעתא דשמיא, ולפרסם בהתרגשות את החלק השני של הסיפור, כפי ש"ישועה גוררת ישועה!"

הטלפון במשרדי המכון צלצל, ומעבר לקו נשמע קול של תורם מסור, שהתקשר בעבר פעמים רבות למען חברו. הוא תורם זה תקופה "פטרון" להדפסת ספרי רבינו המהרא"ל צינץ זי"ע, מתוך תקווה שחברו ימצא את זיווגו ההגון. אך הפעם, נימת קולו הייתה מעורבת: מצד אחד, הוא בישר שעדיין לא זו כלום בעניין השידוך עצמו, למרות תקופת התרומה הארוכה. מצד שני, הוא מיהר לציין כי ב"מצבו הנפשי" של הבחור חלה "התקדמות גדולה מאד". המשפחה כולה התעודדה נוכח התחזקותו של הבחור באמונה ובשמחה, הם פשוט לא הכירו אותו כזה, וכולם חשו שהישועה כבר מעבר לדלת, "ולכן התקשרתי נא להזכיר את שמו על ציון הצדיק" - הפטיר, בקול מלא תקווה וציפייה. ואכן, למרות שהישועה הגלויה בזיווג טרם הגיעה, ההתקדמות

**להשתתפות בהדפסת הספרים לקיום
צוואתו של הגאון זי"ע ולזכות בהבטחתו**
08-864-89-89